

Dokument nr. 8:6.

(1998-99)

Forslag fra stortingsrepresentantene John I. Alvheim og Harald Tom Nesvik om å be Regjeringen legge frem lovforslag som forbyr omskjæring av guttebarn, som ikke har medisinske årsaker.

Til Stortinget.

Bakgrunn

Det har i mange år vært et krav fra religiøse og kulturelle miljøer i Norge at rituell omskjæring av guttebarn skal inngå i helsetilbudet til muslimer bosatt her. Omskjæringen ønskes fortrinnsvis foretatt umiddelbart ved fødselen.

I oktober 1995 anbefalte Statens Helsetilsyn i et brev til Sosial- og helsedepartementet at «Norske sykehus bør legge forholdene til rette slik at det kan foretas omskjæring av nyfødte gutter. Dette bør skje før utskrivelse fra fødeavdelingen ved bruk av en metode som kan utføres i lokalbedøvelse».

I det samme brevet slår Statens Helsetilsyn fast flg.: «Rituell omskjæring av gutter er et inngrep på friske barn. Prinsipielt har ingen noe rettskrav på å få et slikt inngrep utført av det offentlige helsevesen så lenge det ikke dreier seg om behandling av sykdom».

For tiden er det under forberedelse et rundskriv til landets sykehus i tråd med de synspunkter som ble anført i brevet av oktober 1995 som nevnt ovenfor, iflg. informasjon fra Statens Helsetilsyn og Dagbladet den 14. desember 1997.

Norsk helsevesen er sterkt belastet med oppgaver som ikke kan løses fortløpende. Køene i helsevesenet er et velkjent tema som er til stor bekymring for alle som arbeider i, for og med norsk helsevesen. Lidelser som krever relativt enkle inngrep og som er til stor belastning for den enkelte pasient, har en ventetid på flere år. Ventelistegarantien brytes stadig oftere og køene er fortsatt økende. Mangelen på personell, særlig leger og sykepleiere, er et problem som må løses på lang sikt.

Høsten 1995 behandlet Stortinget Ot.prp. nr. 50 (1995-96) om lov om forbud mot kjønnslemlestelse (omskjæring av kvinner). En samlet komité uttalte flg.: «Norge har etterhvert fått innvandrere fra land hvor omskjæring ikke er uvanlig. Komiteen fin-

ner ikke grunnlag for å støtte skikker som innebærer brudd på menneskerettighetene og tar avstand fra bl.a. undertrykkende, fysisk ødeleggende eller lignende normer, slik kjønnslemlestelse av kvinner er.»

I en artikkel i Dagbladet den 4. januar d.å. skriver professor dr. med. Trond Markestad flg.: «I Norge er det opplest og vedtatt at rituell omskjæring av kvinner er en vederstyggelighet. Men prinsipielt sett er det ingen forskjell på omskjæring av gutter og jenter selv om inngrepet selvfølgelig har mye større konsekvenser for jentene. I begge tilfeller deier det seg om kirurgisk fjernelse av en kroppsdel uten noen medisinsk begrunnelse. Tvert om er det rapportert alvorlige komplikasjoner etter omskjæring hos gutter og jeg har selv sett stygge eksempler på dette som barnelege i USA og Canada. Og kanskje enda viktigere, vi vet i dag at nyfødte har samme smerteopplevelse som senere i livet, og at omskjæring gir betydelig smerte i mange dager selv om inngrepet utføres i lokalbedøvelse».

Begrunnelse

Å pålegge norske helseinstitusjoner nye arbeidsoppgaver overfor friske mennesker i den situasjon det norske helsevesen befinner seg i i dag er meningsløst. Det er nødvendig med en sterk prioritering av lidelser som er plagsomme og ofte invalidiserende og som forringer pasientenes livskvalitet, ofte i betydelig grad. Ventetid forårsaker ofte forverring av tilstanden, noe som likevel ikke fører til at pasienten kan få behandling.

Omskjæring er ikke behandling for en lidelse eller et fysisk handicap og bør således ikke prioriteres innenfor norsk helsevesen i dag. Det bør være norsk helsevesens oppgave å sørge for at menneskelige lidelser reduseres og at pasienter med en soleklar rett til å motta behandling blir prioritert. Dersom det finnes kapasitet i privat virksomhet kan de det gjelder

eventuelt prioritere slike inngrep gjennom henvedelse til disse og de økonomiske utlegg dette medfører.

Med det standpunkt Stortinget tok i Innstilling O. nr. 9 (1995-96) til omskjæring av kvinner og professor Markestads påpeking om den prinsipielle likhet ved omskjæring av jenter og gutter synes det ikke riktig å tillate at norske sykehus gjennom Rundskriv fra Sosial- og helsedepartementet pålegges å legge forholdene til rette for rituell omskjæring av guttebarn.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber Regjeringen fremme lovforslag som forbyr omskjæring av guttebarn, som ikke har medisinske årsaker.

4. november 1998.